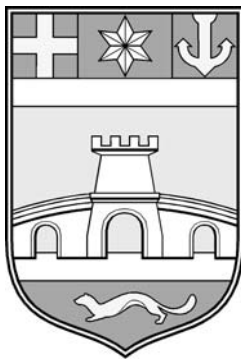

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O STANJU
ZAŠTITE OD POŽARA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2013. GODINI**

- a) **IZVJEŠĆE O STANJU ZAŠTITE
OD POŽARA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE U 2013. GODINI**
- b) **IZVJEŠĆE O STANJU
PROVEDBE PROVEDBENOG
PLANA UNAPRJEĐENJA
ZAŠTITE OD POŽARA ZA
PODRUČJE OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2013. GODINU**

Materijal pripremljen u

- *Službi za zajedničke poslove
Osječko-baranjske županije*
- *Vatrogasnoj zajednici
Osječko-baranjske županije*

Osijek, siječnja 2014. godine

a)

IZVJEŠĆE O STANJU ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2013. GODINI

1. UVOD

Zaštita od požara uređena je Zakonom o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10.) i predstavlja sustav koji se sastoji od planiranja, propisivanja i provođenja kao i financiranja mjera zaštite od požara te ustrojavanja subjekata koji provode zaštitu od požara. Subjekti su osim fizičkih i pravnih osoba propisanih ovim zakonom, i pravne osobe i udruge koje obavljaju vatrogasnu djelatnost te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Županija donosi plan zaštite od požara za svoje područje na temelju procjene ugroženosti od požara, po prethodno pribavljenom mišljenju nadležne policijske uprave i vatrogasne zajednice. Procjena ugroženosti i plan zaštite od požara županije temelje se na procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara gradova i općina na području županije. Planom zaštite od požara općine i gradovi definiraju subjekte odgovorne za provođenje vatrogasne djelatnosti.

Sukladno članku 13. stavak 8. Zakona o zaštiti od požara, predstavničko tijelo županije jednom godišnje razmatra izvješće o stanju zaštite od požara na svom području i stanju provedbe godišnjeg provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara županije. Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 30. sjednici 27. veljače 2013. godine prihvatila je Izvješće o stanju zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini i provedbi godišnjeg Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2012. godinu ("Županijski glasnik" broj 3/13).

Vatrogasna djelatnost uređena je Zakonom o vatrogastvu ("Narodne novine" broj 106/99., 117/01., 36/02., 96/03., 174/04., 38/09. i 80/10.). Ovim Zakonom je određen između ostalog i način rada vatrogasnih organizacija: vatrogasnih zajednica, profesionalnih (javnih) i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi kao i vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu. Pravilnikom o međusobnim odnosima vatrogasnih postrojbi u vatrogasnim intervencijama ("Narodne novine" broj 65/94.) vatrogasna intervencija definirana je kao djelovanje vatrogasne postrojbe na gašenju požara kao i druga djelovanja vatrogasne postrojbe u slučaju eksplozije, prometnih i drugih nesreća, djelatnosti prilikom elementarnih nepogoda, te pri postupcima spašavanja iz visokih objekata i drugih sličnih intervencija spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Nadalje, Pravilnikom o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 61/94.) definirane su osnove organiziranosti, obučenosti i opremljenosti vatrogasnih postrojbi, razmještaj i način uzbunjivanja.

2. ORGANIZACIJA VATROGASTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

U Republici Hrvatskoj djeluje 1825 dobrovoljnih vatrogasnih društava te 61 javna profesionalna vatrogasna postrojba. Osim toga u privrednim subjektima djeluje i 34 profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu i 55 dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu. Ukupno u sustavu vatrogastva djeluje 3.352 profesionalna i 55.517 dobrovoljna vatrogasca. U Osječko-baranjskoj županiji u skladu s Zakonom o vatrogastvu djeluje:

- Županijska vatrogasna zajednica
- Vatrogasne zajednice (gradova, općina i područja)
- Javne profesionalne vatrogasne postrojbe
- Dobrovoljna vatrogasna društva
- Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu

Po broju vatrogasnih postrojbi Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: VZOBŽ) četvrta je županijska vatrogasna zajednica u Republici Hrvatskoj. Na području Županije djeluje 141 dobrovoljno vatrogasno društvo, 6 dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu, tri profesionalne vatrogasne postrojbe u gradovima Osijek, Našice i Beli Manastir te dvije profesionalne postrojbe u gospodarstvu - svi udruženi u vatrogasne zajednice. Ukupno ima 4.125 operativnih vatrogasaca i oko 1.500 pripadnika vatrogasne mladeži. U Osječko-baranjskoj županiji sve općine imaju osnovane vatrogasne postrojbe.

Tablica 1. Broj vatrogasnih postrojbi u Osječko-baranjskoj županiji (prema vrstama)

VATROGASNE POSTROJBE U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI	BROJ
Javne profesionalne vatrogasne postrojbe	3
Dobrovoljna vatrogasna društva	141
Profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu	2
Dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu	6
UKUPNO	152

Sukladno Zakonu o vatrogastvu na području županije djeluje 16 područnih, gradskih i općinskih vatrogasnih zajednica:

1. Vatrogasna zajednica Baranja - za područje grada Belog Manastira i općina Čeminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac, Popovac
2. Vatrogasna zajednica općine Bilje - za područje općine Bilje
3. Vatrogasna zajednica Donji Miholjac - za područje grada Donji Miholjac i općinu P.Moslavina
4. Vatrogasna zajednica Đakovštine - za općinu Viškovci
5. Vatrogasna zajednica grada Belišće - za područje grada Belišća
6. Vatrogasna zajednica grada Đakovo - za grad Đakovo i općinu Strizivojna
7. Vatrogasna zajednica grada Valpovo i općine Petrijevcu - za grad Valpovo i općinu Petrijevcu
8. Vatrogasna zajednica Našice - za područje grada Našica i općina Donja Motičina, Feričanci, Koška, Podgorač
9. Vatrogasna zajednica općina Đakovštine - za općine Punitovci, Drenje, Gorjani, Levanjska Varoš, Satnica Đakovačka, Trnava
10. Vatrogasna zajednica općine Bizovac - za područje općine Bizovac
11. Vatrogasna zajednica općine Đurđenovac - za područje općine Đurđenovac
12. Vatrogasna zajednica općine Magadenovac - za područje općine Magadenovac
13. Vatrogasna zajednica općine Marijanci - za područje općine Marijanci
14. Vatrogasna zajednica općine Semeljci - za područje općine Semeljci
15. Vatrogasna zajednica općine Viljevo - za područje općine Viljevo
16. Vatrogasna zajednica Osijek - za područje grada Osijeka i općina Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Šodolovci, Vladislavci, Vuka.

Osnove organiziranosti vatrogasnih postrojbi na području Osječko-baranjske županije određene su sljedećim čimbenicima:

- procjenom ugroženosti,
- brojem vatrogasaca i tehničkom opremljenosti vatrogasne postrojbe,
- obučenosti i pripravnosti vatrogasne postrojbe,
- razmještajem vatrogasnih postrojbi,
- organizacijskim mjerama za pravodobno uzbunjivanje i usklađeno djelovanje vatrogasnih postrojbi te organizacijom dežurstava.

2.1. Procjena ugroženosti zaštite od požara

Izradbom procjene ugroženosti, sukladno odredbama Pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije, uz mjere za sprečavanje nastanka i širenja požara (preventivne mjere), određuju se i mjere za učinkovito gašenje nastalog požara ili sprečavanje drugog opasnog događaja, utvrđivanjem vatrogasnih postrojbi koje će djelovati u pravnim osobama, gradovima, općinama i županiji. Sve općine i gradovi imaju izrađene procjene ugroženosti od požara. Procjenama i planovima utvrđene su i središnje vatrogasne postrojbe. Osječko-baranjska županija ima izrađen Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija za područje Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 06/10.) i Procjenu ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije ("Županijski glasnik" broj 08/12.). Županija, gradovi i općine usklađuju planove zaštite od požara te procjene ugroženosti od požara s novonastalim uvjetima. U 2013. godini reviziji navedenih dokumenata pristupili su grad Donji Miholjac i općine: Draž, Podgorač, Bilje, Bizovac, Vladislavci, Feričanci i Darda.

2.2. Broj vatrogasaca i tehnička opremljenost

Sukladno procjenama, u središnjim vatrogasnim postrojbama ustrojene su operativne postrojbe sa 20 operativnih vatrogasaca a ostale vatrogasne postrojbe imaju po 10 operativnih vatrogasaca. U javnim vatrogasnim postrojbama također je procjenom određen broj operativnih vatrogasaca.

Tablica 2. Broj operativnih vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama

Opis	Broj vatrogasnih postrojbi	Potreban broj operativnih vatrogasaca
javne profesionalne vatrogasne postrojbe	3	132
središnje DVD	51	1020
ostali DVD-a	90	900
Ukupno	144	2052

Iz navedenog se vidi da je na području Osječko-baranjske županije planskim dokumentima utvrđeno ukupno 2052 operativna vatrogasca (profesionalna i dobrovoljna) koji čine obvezni dio operativne vatrogasne postrojbe, a za koje je potrebno osigurati odgovarajuću razinu osposobljenosti i fizičke spremnosti kao i osobnu zaštitnu opremu za gašenje požara. Opremljenost osobnom zaštitnom opremom (komplet: zaštitne vatrogasne čizme, jakna, hlače, kaciga i rukavice) na zadovoljavajućoj razini je uglavnom u središnjim DVD-a gdje ima 850 kompleta dok su ostala DVD-a u lošem položaju jer nemaju potrebnu osobnu zaštitnu opremu.

Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi ("Narodne novine" broj 43/95.) određen je minimum tehničke opremljenosti vatrogasnih postrojbi. Opremljenost treba biti takva da omogućava uspješno obavljanje vatrogasne djelatnosti, a izbor opreme i sredstava ovisi o vrsti i požarnim osobinama prostora i objekata koje postrojba štiti. U tablici 3. dat je prikaz broja vatrogasnih vozila s kojim raspolažu vatrogasne postrojbe:

Tablica 3. Broj vozila prema vrstama u Osječko-baranjskoj županiji

Vrsta vozila	Broj
vozila za gašenje i spašavanje	131
vozila za prijevoz vatrogasaca	61
opskrbna vozila	13
tehnička vozila	4
vozila s opremom za zaštitu od opasnih tvari	3
vozila za spašavanje s visina	9
zapovjedna vozila	17
ukupno	238

Prosječna starost vatrogasnih vozila u dobrovoljnim vatrogasnim društvima je 27 godina a trenutno je registrirano 50 vatrogasna vozila za gašenje požara starijih od 30 godina. U 2013. godini nabavljeno je 13 uglavnom rabljenih vatrogasnih vozila, što je podiglo razinu opremljenosti vozilima u odnosu na prethodnu 2012. godinu.

Vozila za rad na visokim objektima (auto-ljestve i zglobne platforme) posjeduju:

- JPVP Osijek: hidrauličke auto-ljestve visine 53 metra i zglobnu platformu 42 metra.
- DVD Našice, JPVP Grada Belog Manastira i DVD Donji Miholjac i DVD Valpovo (nabavljeno 2013. godine): vatrogasne auto-ljestve 32 metra visine
- DVD Đakovo posjeduje starije vozilo za radove na visini.

Moderna vozila za tehničke intervencije koje udovoljavaju europskim standardima za rad na intervencijama u prometu, tehnološkim intervencijama u industriji i na građevinama posjeduje JPVP Osijek te nešto starije vozilo DVD Đakovo, dok ostale stožerne postrojbe posjeduju opremu za tehničke intervencije u prometnim nesrećama koja su nabavljena sredstvima županijske vatrogasne zajednice. Jedno vozilo za ekološke accidente nalazi se u JPVP Osijek Nedostaju vatrogasna vozila s većim kapacitetom vode (autocisterne).

Na području Osječko-baranjske županije evidentirano je 144 vatrogasna spremišta koja djelomično zadovoljavaju osnovne uvjete. od toga broja 69 spremišta ima riješeno grijanje u zimskom periodu dok u 75 spremišta nije kvalitetno riješeno grijanje tijekom zime pa se vatrogasna vozila u tom periodu u pravilu drže bez vode za gašenje, što može povećati vrijeme izlaska na intervenciju. U pojedinim mjestima vatrogasni objekti su u vrlo lošem stanju, ne udovoljavaju vatrogasnim zahtjevima. U nastavku je dat pregled investicija i izgradnje vatrogasnih objekata u 2013. godini:

1.	DVD Budrovci	- novi Vatrogasni dom
2.	DVD Josipovac	- u tijeku izgradnja novog spremišta
3.	DVD Pribiševci	- završen Vatrogasni dom
4.	DVD Beljevina, Šaptinovci, Bokšić i Bokšić Lug	- obnavljaju domove
5.	DVD Laslovo	- obnovljeno krovšte Vatrogasnog doma
6.	DVD Beketinci	- završen Vatrogasni dom
7.	DVD Koritna	- završeno vatrogasno spremište
8.	DVD Kneževi Vinogradi	- izgrađeno vatrogasno spremište i Vatrogasni dom
9.	DVD Bar. Petrovo Selo	- u tijeku obnova vatrogasnog spremišta
10.	DVD Šag	- obnovljen krov Vatrogasnog doma
11.	DVD Petrijevc	- rekonstrukcija krovišta i proširenje spremišta
12.	DVD Čepin	- uveden sustav za odvodnju ispusnih plinova u spremištu
13.	DVD Golinci i DVD Miholjački Poreč	- obnova i proširivanje vatrogasnih spremišta.

2.3. Obučenosť i pripravnosť vatrogasne postrojbe

Uspješno obavljanje vatrogasne djelatnosti zahtijeva stalno stručno obrazovanje i uvježbavanje pripadnika vatrogasnih postrojbi na način utvrđen Pravilnikom o programu i načinu provedbe teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama. Svi operativni vatrogasci prošli su osnovna osposobljavanja koja se povremeno nadopunjavaju usavršavanjima i seminarima. Ukupno je u 2013. godini osposobljeno 350 osoba za zvanja vatrogasac i vatrogasni dočasnik, 78 osoba za zvanje vatrogasni časnik, 30 osoba za pružanje prve pomoći a program osposobljavanja za prijevoz helikopterom i gašenje šumskih požara 20 pripadnika DVD-a i 43 pripadnika JVP-a. Zakonom o vatrogastvu utvrđeno je da pored programa osposobljavanja vatrogasci u vatrogasnim postrojbama moraju obaviti odgovarajući liječnički pregled. Zapovjednici središnjih postrojbi i njihovi zamjenici imaju obvezu polaganja stručnog ispita za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima. Osječko-baranjska županija izdvojila je iz Proračuna sredstva za financijsku pomoć

svim vatrogasnim društvima za obavljanje liječničkih pregleda za vatrogasce, a u tijeku je i otklanjanje nedostataka u vezi s polaganjem državnog stručnog ispita za zapovjednike (od 51 središnje postrojbe ovi nedostaci uočeni su u njih 15, što je veliki napredak u odnosu na prethodno razdoblje).

2.4. Razmještaj vatrogasnih postrojbi

Razmještaj vatrogasnih postrojbi na teritoriju Osječko-baranjske županije treba biti takav, da se dolazak vatrogasne postrojbe na intervenciju do najudaljenijeg mjesta područja koje se štiti, svode na dopuštenu granicu do petnaest minuta. U vezi s time treba reći da je županija prostorno vrlo dobro pokrivena mrežom dobrovoljnih vatrogasnih društava o čemu govori i podatak da sve jedinice lokalne samouprave imaju ustrojene vatrogasne postrojbe. Posebno je važno da su u rubnim naseljima kao i slabije naseljenim dijelovima županije aktivne vatrogasne postrojbe (npr. Erdut, Podravska Moslavina, Batina, Levanjska Varoš, Laslovo, Vrbica i druga naselja udaljena od gradskih središta).

2.5. Organizacijske mjere za pravodobno uzbunjivanje i usklađeno djelovanje vatrogasnih postrojbi

Vatrogasne postrojbe moraju se sustavom veza povezati tako da jedinstveno i usklađeno djeluju na intervenciji na bilo kojem mjestu i u najkraće vrijeme. Kako bi vatrogasne postrojbe mogle jedinstveno djelovati, potrebno je osigurati sustav subordinacije kojim se određuju međusobni odnosi vatrogasnih postrojbi i njihovih članova. Na temelju članka 32. i 36. Zakona o vatrogastvu županijski vatrogasni zapovjednik uz suglasnost nadležnih vatrogasnih zapovjednika donio je Operativni plan postupanja vatrogasnih postrojbi za slučaj vatrogasne intervencije na području Osječko-baranjske županije kojim se uređuje način uzbunjivanja vatrogasnih postrojbi za slučaj vatrogasne intervencije na području županije. Vatrogasni operativni centar (VOC) je operativno tijelo središnje vatrogasne postrojbe sa stalnim 24 satnim dežurstvom koje obavlja zaprimanje dojave o požaru ili drugom događaju, prosljeđivanje informacija i uzbunjivanje vatrogasnih postrojbi prema Operativnom planu kao i sve ostale radnje koje se tiču informiranja, komuniciranja i koordiniranja prije, tijekom i po završetku vatrogasne intervencije. U Osječko-baranjskoj županiji djeluje 7 vatrogasnih operativnih centara a u tri općine ulogu operativnog centra preuzimaju nadležni općinski vatrogasni zapovjednici odnosno središnja općinska vatrogasna postrojba (općine Đurđenovac, Magadenovac i Viljevo).

Tablica 4. Vatrogasni operativni centri u Osječko-baranjskoj županiji

Redni broj	Vatrogasni operativni centar	Općine i gradovi pokrivanja
1.	JPVP BELI MANASTIR	Beli Manastir, Bilje, Čeminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac, Popovac
2.	DVD BELIŠĆE	Belišće
3.	DVD DONJI MIHOLJAC	Donji Miholjac, Marijanci, Podravska Moslavina,
4.	DVD ĐAKOVO	Drenje, Đakovo, Gorjani, Levanjska Varoš, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava, Viškovci
5.	JVP NAŠICE	Donja Motičina, Feričanci, Našice, Podgorač, Koška
6.	JPVP OSIJEK	Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Osijek, Šodolovci, Vladislavci, Vuka
7.	DVD VALPOVO	Bizovac, Petrijevci, Valpovo
	SREDIŠNJE POSTROJBE	
1.	DVD BENIČANCI	Magadenovac
2.	DVD ŠAPTINOVC	Đurđenovac
3.	DVD VILJEVO	Viljevo

3. INTERVENCIJE VATROGASNIH POSTROJBI U 2013. GODINI

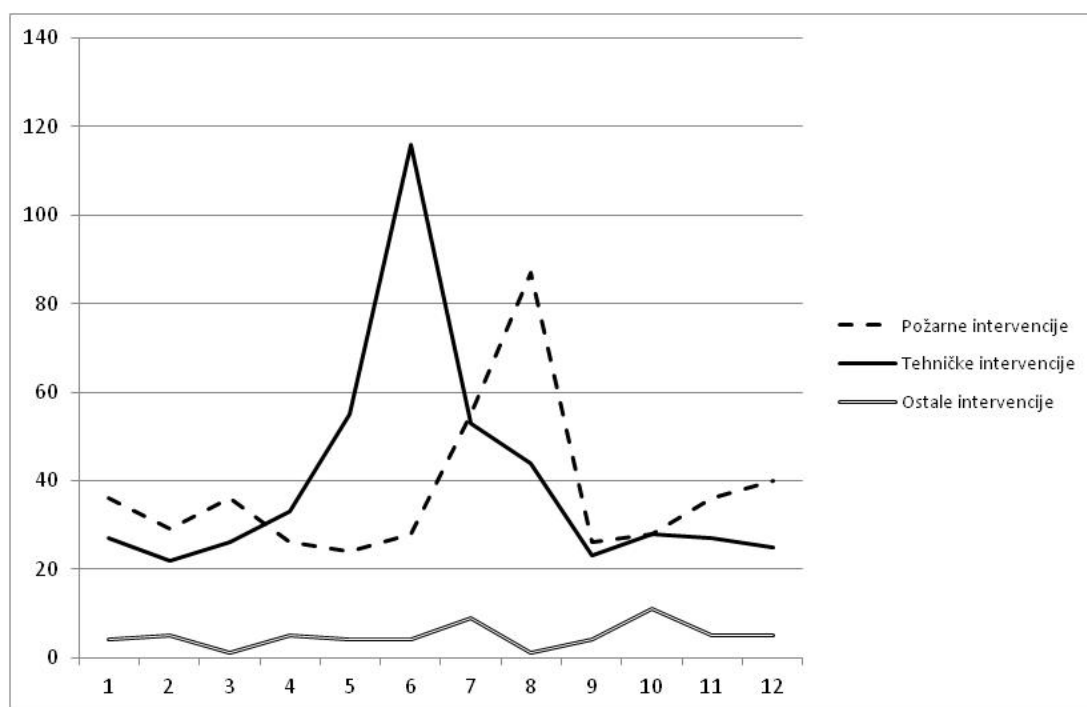
U periodu I - XII mjesec 2013. godine na području Osječko-baranjske županije ukupno je bilo 1045 vatrogasnih intervencija što je smanjenje od 38,5% u odnosu na prošlu godinu kada je bilo 1695 intervencija. Najveći pad broja događaja zabilježen je kod požara.

Tablica 5. Pregled ukupnog broja intervencija po vrstama

Redni broj	Vrsta intervencije	Broj intervencija
1	Požarna intervencija	451
2	Tehničke intervencije	479
3	Ostale intervencije	58
4	Druge aktivnosti	57
UKUPNO:		1045

Najviše požarnih intervencija bilo je u kolovozu, dok je povećan broj tehničkih intervencija zabilježen u lipnju, kada je bilo proglašeno i izvanredno stanje obrane od poplava.

Slika 1. Pregled intervencija po vrstama i mjesecima (bez drugih aktivnosti)

rb	Mjesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1	Požarne intervencije	36	29	36	26	24	28	55	87	26	28	36	40	451
2	Tehničke intervencije	27	22	26	33	55	116	53	44	23	28	27	25	479
3	Ostale intervencije	4	5	1	5	4	4	9	1	4	11	5	5	58
UKUPNO:		67	56	63	64	83	148	117	132	53	67	68	70	988

Izostao je uobičajeno velik broj požara u ožujku zbog vremenskih prilika koje nisu pogodovale razvoju požara na otvorenom prostoru. Ukupno je bilo 451 intervencija gašenja požara koje dijelimo na požare na otvorenom prostoru (797 intervencija), požare prometnih sredstava (45 intervencija), dok su ostalo požari raznih vrsta građevinskih objekata (284 intervencija). To je smanjenje broja požarnih intervencija od 60% u odnosu na 2012. godinu kada ih je bilo 1126.

Tablica 6. Pregled požarnih intervencija po vrstama

Redni broj	Vrsta događaja	Broj intervencija 2012. godine	Broj intervencija 2013. godine
1	Požar stambenog objekta	100	98
2	Požar poslovnog objekta	12	11
3	Požar objekta javne namjene	2	1
4	Požar gospodarskog objekta	67	24
5	Požar objekta komunalne namjene	43	40
6	Požar prometnog sredstva	45	37
7	Požar otvorenog prostora	797	162
8	Požar dimnjaka	50	63
9	Eksplozije	0	1
10	Ostale požarne intervencije	10	14
UKUPNO:		1126	451

Požari u stambenim objektima najčešći su u obiteljskim kućama (55 slučajeva), u 16 slučajeva požar je izbio u zgradama, 21 puta u pomoćnim objektima u domaćinstvu dok je na turističkim objektima i vikend kućama izbio 6 požara.

Tablica 7. Pregled vrsta požarnih intervencija na objektima

Redni broj	Vrsta događaja	Broj intervencija
1	Obiteljska kuća	55
2	Pomoćni objekt u domaćinstvu	21
3	Stambena zgrada	16
4	Turistički objekti i vikend-kuće	6
UKUPNO:		98

Kod požara na otvorenome, glavni su uzroci neoprezno spaljivanje biljnih ostataka na otvorenom prostoru a zabilježeno je smanjenje od 79,6% u odnosu na 2012. godinu kada je bilo 797 požara na otvorenom prostoru. Na području Osječko-baranjske županije u ovoj godini izgorjela je površina od "svega" 88 ha, što je znatno manje od 2012. godine kada je u požarima otvorenog prostora izgorjelo 2931 ha.

Tablica 8. Pregled broja požara prema vrsti otvorenog prostora

Redni broj	Vrsta otvorenog prostora	Broj intervencija 2012	Broj intervencija 2013
1	Požar poljoprivrednog zemljišta	105	49
2	Požar šume i šumskog zemljišta	61	2
3	Požar zapuštenog zemljišta	447	50
4	Ostalo	184	61
UKUPNO:		797	162

U 2013. godini na području Osječko-baranjske županije bilo je 479 tehničkih intervencija, što je neznatno više nego 2012. godine kada je bilo 468 intervencija. Najviše je bilo tehničkih intervencija na objektima. U ukupno 64 intervencije na zaštiti od poplava tijekom izvanrednog stanja u mjesecu lipnju bilo je angažirano na ispumpavanju prostora 164 vatrogasca, s 3.106 radnih sati, a na radovima na izradi nasipa bilo je angažirano 429 ljudi s 3.906 radnih sati. Tijekom tog kratkog perioda angažirano je i ukupno 22 vatrogasne postrojbe s 43 vatrogasna vozila i 24 vatrogasne pumpe.

Tablica 9. Pregled broja tehničkih intervencija po vrstama

Redni broj	Vrste tehničkih intervencija	Broj intervencija
1	Nezgode u prometu	54
2	Spašavanje s visine i iz dubine	45
3	Potraga za nestalom osobom	2
4	Spašavanje na/pod vodom	3
5	Radovi na vodi i zaštita od poplava	64
6	Spašavanje iz ruševina	0
7	Tehničke intervencije u/na objektu	177
8	Intervencije s opasnim tvarima	0
9	Ostale tehničke intervencije	134
UKUPNO:		479

Od 54 tehničke intervencije pri nezgodama u prometu, u 37 slučajeva radilo se o spašavanju unesrećenih osoba iz vozila, bilo je po 6 intervencija uklanjanja vozila i čišćenja prometnice.

Tablica 10. Nezgode u prometu po vrstama

Redni broj	Nezgode u prometu	Broj intervencija
1	Čišćenje i održavanje prometnice	6
2	Spašavanje unesrećene osobe	37
3	Uklanjanje vozila s prometnice	6
4	Ostalo	5
UKUPNO:		54

Od ostalih intervencija najviše je bilo izvida (44) dok je lažnih dojava bilo 12 (u 2012. godini bilo ih je 27).

Tablica 11. Radovi na vodi i zaštita od poplava

Redni broj	Naziv	Količina
1	Izvidi	44
2	Lažna dojava	12
3	Prijevoz vode (po nalogu)	2
4	Ostalo	0
UKUPNO:		58

Iz podataka o broju požara u Osječko-baranjskoj županiji periodu od 2009. do 2013. godine vidi se da je u 2010. i 2013. godini zabilježeno smanjenje ukupnog broja požara što je posljedica smanjenja broja požara na otvorenom prostoru uslijed klimatskih uvjeta.

Tablica 12. Broj požara i tehničkih intervencija od 2009. do 2013. godine

Godina	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
broj požarnih intervencija	961	386	998	1126	451
broj tehničkih intervencija	349	1713 *	328	468	479
ukupno	3319	2396	3337	3606	2943

*uključeni podaci vezani za obranu od poplava 2010. godine odnosno 1411 evidentiranih intervencija

4. PROVEDBA PROGRAMA AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA OD INTERESA ZA REPUBLIKU HRVATSKU U 2013. GODINI

Na temelju članka 12. stavak 9. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" 92/10.) Vlada Republike Hrvatske donosi Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013. godini ("Narodne novine" broj 56/13., u daljnjem tekstu: Program aktivnosti Vlade RH). Na temelju procjena opasnosti od požara na priobalnom području te moguće ispomoći iz susjednih županija, a uzimajući u obzir organiziranost vatrogastva i pokrivenost pojedinih područja vatrogasnim snagama i opremom, utvrđene su vatrogasne snage i potrebna vatrogasna tehnika, oprema i sredstva koja se iz unutrašnjosti početkom ljetne sezone planski dislociraju na posebno ugrožena područja. Temeljem obveza iz Programa aktivnosti Vlade RH, Župan je donio Plan operativne provedbe Programa aktivnosti Vlade RH a Stožer zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije donio je na prijedlog VZZ Plan aktivnog uključenja svih subjekata zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije. Planom operativne provedbe predviđene su mjere za smanjivanje rizika od nastanka požara u vrijeme žetve na poljoprivrednim površinama kao i na šumskim površinama. Dobrovoljna vatrogasna društva i Vatrogasne zajednice ustrojile su viši stupanj pripravnosti za intervenciju gašenja požara žitarica. Ustrojena su stalna dežurstva vatrogasaca, a u društvima u kojima nema takvih organizacijskih kapaciteta razrađene su mjere brzog okupljanja. Pregledana je i dovedena u ispravno stanje oprema i tehnika za gašenje. Ustrojena je ophodnja žitnih polja gdje god je to moguće i to u vrijeme najveće opasnosti od nastanka i širenja požara. U većini gradova i općina tijekom je donošenje Odluke o obavljanju određenih poslova kontrole provedbe propisanih mjera zaštite od požara u gradovima i općinama na području Osječko-baranjske županije a temeljem članka 47. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara. Odlukom se propisuju vatrogasne organizacije koje će provoditi određene poslove kontrole na svom području, uvjeti za osobe koje mogu obavljati poslove kontrole, vrste građevina, građevinskih dijelova i otvorenog prostora koji će biti obuhvaćeni kontrolom kao i način i postupak obavljanja poslova kontrole i izvješćivanja. Odluke su uz suglasnost Inspektorata unutarnjih poslova PU Osječko-baranjske donesene u slijedećim općinama i gradovima: Čepin, Vladislavci, Šodolovci, Vuka, Erdut, Čeminac, Draž, Darda, Petlovac, Kneževi Vinogradi, Belišće, Semeljci, Viljevo, Marijanci, Beli Manastir i Đakovo. Ukupno je prijavljeno 54 osobe za obavljanje ovih poslova.

Izrađen je detaljni "Plan upućivanja za redovnu/plansku i izvanrednu dislokaciju za područje Osječko-baranjske županije", koji sadrži potpune popise vatrogasnih vozila, uređaja, opreme i sredstava predviđenih za dislokaciju kao i popise profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca. U 2013. godini dislokacije vatrogasaca na Priobalje izvršene su u 6 smjena, počevši od 27. lipnja 2013. godine završno s 18. rujna 2013. godine. Na dislokaciji je bilo angažirano ukupno 36 vatrogasaca i to: 18 dobrovoljnih vatrogasaca iz DVD Đakovo, te 18 profesionalna vatrogasaca iz JPVP Grada Osijeka kao i jedno vatrogasno navalno i jedno kombi vozilo. Za potrebe prijevoza dobrovoljnih vatrogasaca na dislokaciju korišteno je kombi vozila DVD-a Đakovo i JPVP Grada Osijeka. Financijska sredstva za troškove dislokacije refundirana su od strane Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Tijekom 2013. godine županijski zapovjednik i zapovjednici vatrogasnih zajednica na području Osječko-baranjske županije izvršili su stručni nadzor nad stanjem opremljenosti i osposobljenosti vatrogasnih postrojbi. Nadzor je vršen u središnjim i vatrogasnim postrojbama koje su predviđene Planovima zaštite od požara. Temeljem zapovjedi županijskog zapovjednika dodatna je kontrola provedena pred žetvu. Održana su tri radna sastanka Glavnog i županijskih vatrogasnih zapovjednika u vezi s pripremom za požarnu sezonu.

Dobrovoljna vatrogasna društva, javne profesionalne vatrogasne postrojbe i vatrogasne zajednice sustavno su tijekom 2013. godine provodili programe informiranja stanovništva o opasnostima od požara. Vatrogasna zajednica potiče aktivnosti vatrogasaca u nadzoru kućanstava i javnih objekata oko provedbe mjera zaštite od požara i uočavanja mogućih opasnosti od nastanka požara. Tijekom Mjeseca zaštite od požara (svibanj) tiskana je u 2.000 primjeraka promidžbena brošura koja je distribuirana u javnim ustanovama putem vatrogasnih organizacija na području cijele županije. Ostvarena je suradnja s školskim i predškolskim ustanovama kroz izvannastavne i nastavne

programe promicanja vatrogastva i zaštite od požara, samostalno i u suradnji s DUZS-om i PU Osječko-baranjskom kroz programe edukacije djece. U predškolskim ustanovama uz odgovarajuće programe podijeljeno je 4.500 primjeraka bojanki za djecu s promidžbenim porukama. Oko 1.500 pripadnika vatrogasne mladeži kroz razne operativne, stručne i odgojne sadržaje stječu znanja i vještine u radu u dobrovoljnim vatrogasnim društvima, koje kasnije koriste unutar, ali i izvan vatrogasne organizacije. Kao najvažnije aktivnosti u radu s vatrogasnom mladeži treba istaknuti Kamp vatrogasne mladeži u Fažani, u kojem godišnje prođe obuku oko 120 pripadnika mladeži iz Osječko-baranjske županije s njihovim voditeljima, kao i sudjelovanje vatrogasne mladeži na gradskim i općinskim natjecanjima s približno 1.400 sudionika, a održano je i županijsko vatrogasno natjecanje mladeži iz Osječko-baranjske županije na kojem je sudjelovalo 1120 mladih natjecatelja.

5. ZAKLJUČAK

U ovoj Informaciji dat je prikaz stanja opremljenosti i organiziranosti vatrogastva na području Osječko-baranjske županije, broja intervencija u 2013. godini kao i prikaz provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013. godini. Iz navedenoga se može zaključiti sljedeće:

a) Opremljenost postrojbi vatrogasnom opremom i vatrogasnim vozilima poboljšana je u 2013. godini nabavkom 13 vatrogasnih vozila ali i dalje su potrebna znatna ulaganja u nabavku istih. Prioritet bi trebale imati središnje vatrogasne postrojbe koje imaju stariji vozni park. Osim toga u vatrogasnim postrojbama koja nisu središnja a udaljena su od gradskih i općinskih središta također treba poraditi na poboljšanju opremljenosti kako kroz nabavku vozila tako i putem nabavke osobne zaštitne opreme. Tijekom 2013. godine županijska vatrogasna zajednica izdvojila je znatna sredstva za nabavku osobne zaštitne opreme, pumpi i vatrogasnih cijevi. Osječko-baranjska županija pomogla je nabavku vozila za rad na visinama za DVD Valpovo u iznosu od 50.000,00 kn.

b) U većini središnjih općinskih vatrogasnih društava nije ustrojeno stalno 24-satno vatrogasno dežurstvo što može povećati vrijeme od prijema dojave do početka intervencije. Da bi se poboljšala brzina izlaska na intervenciju, treba poboljšati organizaciju primanja dojave i uzbuđivanja vatrogasaca naročito na području pojedinih općina gdje postoje organizacijski problemi. Sve jedinice lokalne samouprave trebale bi primjenjivati odredbe vlastitih Procjena i Planova zaštite od požara nabavkom opreme, uređenjem vatrogasnih domova i osiguranjem organizacijskih uvjeta za brzi odaziv.

c) Vatrogasni sustav je unatoč relativno lošoj opremljenosti spreman i mobilan u kratkom vremenu te predstavlja brojnu i organiziranu hitnu službu. Stanje je poboljšano zahvaljujući financijskoj pomoći Osječko-baranjske županije u financiranju liječničkih pregleda i kolektivnog osiguranja vatrogasaca. Puno je napravljeno i na području stručne osposobljenosti vatrogasaca i zapovjednika u vatrogasnim postrojbama kroz organizaciju programa osposobljavanja i usavršavanja vatrogasnih kadrova. Sustavno se radi na uključivanju velikog broja mladih u rad u dobrovoljnom vatrogastvu o čemu svjedoči i podatak da je u 2013. godini u Osječko-baranjskoj županiji osposobljeno 332 nova operativna člana dobrovoljnih vatrogasnih društava.

d) Iz podataka o broju vatrogasnih intervencija vidljiv je pad ukupnog broja intervencija za 38,5% u odnosu na 2012. godinu, prije svega zbog pada broja požara od 60% te porast broja tehničkih intervencija od 42,7%. Ova odstupanja su posljedica činjenice da je 2012. godina bila rekordna po broju požara te utjecaja klimatskih uvjeta na požarne rizike. S druge strane ukupno smanjenje broja požara treba dovesti i u vezu s naporima u provođenju preventivnih aktivnosti koje su usmjerene na sprječavanje nastanka požara jer to je najbolji način da se štete od požara kao i rizik od požara za ljude i imovinu smanji na najmanju moguću mjeru.

b)

**IZVJEŠĆE O STANJU PROVEDBE
PROVEDBENOG PLANA UNAPRJEĐENJA
ZAŠTITE OD POŽARA ZA PODRUČJE
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2013. GODINU**

1. Uvod

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je temeljem članka 13. stavak 4. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10.) (u daljnjem tekstu: Zakon), Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2013. godinu ("Županijski glasnik" broj 13/12.) (u daljnjem tekstu: Provedbeni plan). Temeljni cilj ovoga dokumenta jest podići razinu protupožarne zaštite na višu razinu uključivanjem u provedbu iste svih segmenata društva.

Slijedom navedenog ovim su dokumentom obuhvaćene organizacijske, tehničke i urbanističke mjere koje je potrebno provesti kako bi se stupanj zaštite od požara podigao na višu razinu.

Temelj za izradu Provedbenog Plana je Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Osječko-baranjske županije koju je u srpnju 2012. godine donijela Skupština Osječko-baranjske županije.

U izradi Provedbenog plana sudjelovale su, sukladno važećim zakonskim propisima, Osječko-baranjska policijska uprava te Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije.

Služba za zajedničke poslove Osječko-baranjske županije upoznala je sa sadržajem Provedbenog plana sve pravne subjekte koji su njime predviđeni kao izvršitelji pojedinih zadataka.

Budući da se provedbeni planovi unaprjeđenja zaštite od požara jedinica lokalne samouprave donose na temelju ovoga Provedbenog plana, Osječko-baranjska županija je isti dostavila svim jedinicama lokalne samouprave na svom području te objavila njegov sadržaj na svojoj internetskoj stranici.

Prema podacima prikupljenim od gradova i općina s područja Osječko-baranjske županije, u 2013. godini, Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za svoje područje izradilo je 16 jedinica lokalne samouprave, dok 26 jedinica lokalne samouprave u 2013. godini nije izradilo navedeni dokument.

Tablica 1. Podaci o izrađenosti Provedbenog plana po jedinicama lokalne samouprave

Redni broj	Jedinice lokalne samouprave koje <u>su</u> u 2013. izradile Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za svoje područje	Jedinice lokalne samouprave koje <u>u</u> 2013. nisu izradile Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za svoje područje
1.	Đakovo	Beli Manastir
2.	Antunovac	Belišće
3.	Bilje	Donji Miholjac
4.	Bizovac	Našice
5.	Draž	Osijek
6.	Feričanci	Valpovo
7.	Jagodnjak	Čeminac
8.	Kneževi Vinogradi	Čepin
9.	Koška	Darda
10.	Magadenovac	Donja Motičina

11.	Petlovac	Drenje
12.	Petrijevci	Đurđenovac
13.	Podgorač	Erdut
14.	Popovac	Ernestinovo
15.	Satnica Đakovačka	Gorjani
16.	Vuka	Levanjska Varoš
17.		Marijanci
18.		Podravska Moslavina
19.		Punitovci
20.		Semeljci
21.		Strizivojna
22.		Šodolovci
23.		Trnava
24.		Viljevo
25.		Viškovci
26.		Vladislavci

Člankom 13. stavak 8. Zakona, određeno je da predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave najmanje jednom godišnje razmatraju izvješće o stanju provedbe godišnjeg provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara za svoje područje.

U nastavku donosimo prikaz organizacijskih, tehničkih i urbanističkih mjera koje su, sukladno odrednicama Provedbenog plana, provedene u 2013. godini, po segmentima i izvršiteljima pojedinih zadataka.

2. Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije

U središnjim vatrogasnim postrojbama ustrojene su operativne postrojbe sa 20 operativnih vatrogasaca dok ostale vatrogasne postrojbe imaju po 10 operativnih vatrogasaca. U tri javne profesionalne vatrogasne postrojbe s područja Osječko-baranjske županije također je određen broj operativnih vatrogasaca.

Tablica 2. Broj operativnih vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama

Opis	Broj vatrogasnih postrojbi	Potreban broj operativnih vatrogasaca
Javne profesionalne vatrogasne postrojbe	3	132
Središnji DVD - i	51	1020
Ostali DVD - i	90	900
Ukupno	144	2052

U vatrogasnim operativnim centrima organizirana su stalna dežurstva putem kojih se na telefonske brojeve 93 i 193 zaprimaju dojave o požarima na području cijele Županije.

Županijski vatrogasni zapovjednik i zapovjednici vatrogasnih zajednica proveli su tijekom 2013. godine nadzor nad stanjem opremljenosti i osposobljenosti vatrogasnih postrojbi.

Navedenim nadzorom utvrđeno je da središnje vatrogasne postrojbe na području Osječko-baranjske županije posjeduju nužnu opremu za vatrogasnu djelatnost dok ostale postrojbe, predviđene planovima zaštite od požara, nemaju dovoljnu količinu osobne zaštitne opreme kao ni potrebna vatrogasna vozila (vozila za gašenje požara, kombi vozila i drugo).

U prilog gore navedenoj tezi govore i podaci Vatrogasne zajednice po kojima u dobrovoljnim vatrogasnim društvima na području Osječko-baranjske županije ima ukupno 850 kompleta osobne zaštitne opreme, a prosječna je starost vatrogasnih vozila dobrovoljnih vatrogasnih društava 27 godina.

Iz svega navedenog vidljivo je da u segmentu opremanja vatrogasnih postrojbi postoji golem prostor za napredak te je potrebno učiniti dodatne napore kako bi se ista dovela na zadovoljavajuću razinu.

Tablica 3. Broj vatrogasnih vozila kojima raspolažu vatrogasne postrojbe na području Osječko-baranjske županije (po vrstama)

Vrsta vozila	Broj
Vozila za gašenje i spašavanje	131
Vozila za prijevoz vatrogasaca	61
Opskrbna vozila	13
Tehnička vozila	4
Vozila s opremom za zaštitu od opasnih tvari	3
Vozila za spašavanje s visina	9
Zapovjedna vozila	17
Ukupno	238

Ovdje također treba istaknuti da, od 144 vatrogasna spremišta evidentirana na području Osječko-baranjske županije, (koja djelomično zadovoljavaju osnovne uvjete), njih tek 69 ima grijanje u zimskom periodu. U preostalim 75 spremišta grijanje nije adekvatno riješeno. Posljedica ovakve situacije jest činjenica da se u spremištima bez adekvatnog grijanja, vozila tijekom zime, u pravilu drže bez vode za gašenje, što može povećati vrijeme izlaska na intervenciju. Nadzorom je utvrđeno da su pojedini vatrogasni objekti u vrlo lošem stanju i ne udovoljavaju vatrogasnim zahtjevima. U tom kontekstu treba istaknuti nekoliko kritičnih lokacija (Viškovci, Đurđenovac, Belišće, Antunovac i Darda) u kojima djeluju središnja dobrovoljna vatrogasna društva.

U segmentu izgradnje i obnove vatrogasnih objekata u 2013. godini je i pored navedenih nedostataka, učinjen određeni pomak o čemu svjedoče podaci o završenoj izgradnji 3 nova vatrogasna doma (DVD Budrovci, DVD Pribiševci i DVD Beketinci) te obnavljanju i proširenju postojećih kapaciteta vatrogasnih objekata na još 14 lokacija na području Osječko-baranjske županije.

U kontekstu nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara na infrastrukturnim objektima (plinovodi dalekovodi, prometnice) te objektima iz I. i II. kategorije ugroženosti od požara treba reći da nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na navedenim objektima, primarna nadležnost Inspektorata unutarnjih poslova Policijske uprave Osječko-baranjske. Ovdje treba reći da je sukladno ovlaštenjima sadržanim u članku 47. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10) u suradnji županijske vatrogasne zajednice i jedinica lokalne samouprave na našem području, pokrenut proces izrade odluka o obavljanju određenih poslova kontrole provedbe mjera zaštite od požara. Navedenim odlukama propisane su vatrogasne organizacije koje će provoditi poslove kontrole, vrste građevina, građevinskih dijelova i otvorenog prostora koje će biti obuhvaćene kontrolom, način obavljanja poslova kontrole kao i način izvješćivanja. Odluke ovoga tipa do sada su donijele slijedeće jedinice lokalne samouprave: Belišće, Beli Manastir, Đakovo, Petlovac, Kneževi Vinogradi, Semeljci, Viljevo, Marijanci, Čepin, Vladislavci, Šodolovci, Vuka, Erdut, Čeminac, Draž i Darda. U 2013. godini provedena je i obuka za osobe koje će provoditi poslove kontrole sukladno navedenim odlukama.

Tijekom čitave 2013. godine, a osobito tijekom žetvene sezone, održavani su intenzivni kontakti s jedinicama lokalne samouprave s ciljem ustrojavanja učinkovitog sustava uzbunjivanja vatrogasnih postrojbi i provedbe svih protupožarnih mjera predviđenih planovima zaštite od požara. Pored intenzivnih kontakata s jedinicama lokalne samouprave treba istaknuti da je u provedbi mjera zaštite od požara ostvarena i kvalitetna suradnja županijske Vatrogasne zajednice s HEP-om, Hrvatskim šumama i JP Park prirode Kopački rit.

Provedba programa informiranja stanovništva o opasnostima od požara značajan je segment rada vatrogasnih postrojbi. Za uspješnu realizaciju navedenih programa od osobitog je značaja kvalitetna suradnja Vatrogasne zajednice i drugih nadležnih institucija (Policajska uprava Osječko-baranjska i Državna uprava za zaštitu i spašavanje) s predškolskim i školskim ustanovama u provedbi izvannastavnih i nastavnih programa promicanja vatrogastva i zaštite od požara. U okviru ovih programa u predškolskim je ustanovama podijeljeno 4500 primjeraka različitih promidžbeno-edukativnih materijala.

Prigodnom promidžbenom brošurama, koja je distribuirana javnim ustanovama na području Županije, obilježen je mjesec svibanj (kao mjesec zaštite od požara). Edukacija vatrogasne mladeži izuzetno je važan segment edukacije mladih. Stoga je osobito značajan podatak da oko 1500 pripadnika vatrogasne mladeži kroz razne operativne stručne i odgojne sadržaje stječe znanja i vještine o radu u dobrovoljnim vatrogasnim društvima. Oko 120 pripadnika vatrogasne mladeži s područja Osječko-baranjske županije prošlo je obuku u kampu vatrogasne mladeži u Fažani. Održano je niz gradskih i općinskih natjecanja vatrogasne mladeži na kojima je sudjelovalo oko 1400 sudionika. 2013. godine održano je i županijsko natjecanje vatrogasne mladeži na kojem je sudjelovalo 1120 natjecatelja.

3. Dimnjačarska služba na području Osječko-baranjske županije

Organizacija dimnjačarske službe na cijelom području Osječko-baranjske županije jedan je od najznačajnijih zadataka predviđenih ovim Provedbenim planom. U protekloj su godini u ovom segmentu učinjeni određeni pomaci i najveći dio jedinica lokalne samouprave organizirao je dimnjačarsku službu na svom području sukladno važećim propisima. Ipak, prema podacima iz Informacije o organiziranosti i stanju komunalnog gospodarstva na području Osječko-baranjske županije, 9 jedinica lokalne samouprave, (Drenje, Koška, Levajska Varoš, Podravska Moslavina, Semeljci, Strizivojna, Šodolovci, Trnava i Vladislavci) još uvijek nije organiziralo dimnjačarsku službu na svom području. Sukladno tome potrebno je u narednom razdoblju potaknuti navedene jedinice lokalne samouprave da organiziraju dimnjačarsku službu na svom području i tako daju svoj doprinos sigurnosti stanovništva i unaprjeđenju zaštite od požara u Osječko-baranjskoj županiji.

4. Djelatnost Hrvatskog centra za razminiranje

Činjenica da se velika područja Osječko-baranjske županije još uvijek smatraju minski sumnjivim površinama značajno otežava vatrogasno djelovanje te ugrožava živote i imovinu lokalnog stanovništva. Sukladno tome uklanjanje minsko-eksplozivnih sredstava djelatnost je od osobitog značaja za uspješnu realizaciju Provedbenog plana.

Prema podacima Hrvatskog centra za razminiranje, Podružnice Osijek, ukupna razminirana i pretražena površina u Osječko-baranjskoj županiji u razdoblju od, 1.1. 2013. do 6. 12. 2013., je 4.800.149,00 m². Preostala minski sumnjiva površina u Osječko-baranjskoj županiji na dan 6. 12. 2013. godine, je 102.492.404,00 m². Minski sumnjiva područja u Osječko-baranjskoj županiji obilježena su sa ukupno 2.842 oznake minske opasnosti (1150 velikih oznaka minske opasnosti veličine 60x80 cm i 1692 male oznake veličine 35x35 cm).

Hrvatski centar za razminiranje, Podružnica Osijek jednom godišnje svim jedinicama lokalne samouprave na našem području dostavlja kartu s prikazom preostalog minski sumnjivog prostora i pozicijama oznaka minske opasnosti.

5. Inspekcija zaštite od požara Inspektorata unutarnjih poslova

Inspekcija zaštite od požara Inspektorata unutarnjih poslova u provedbi svojih aktivnosti postupala je sukladno slijedećim programskim dokumentima: Programskoj orijentaciji policijskih uprava iz područja nadležnosti Inspektorata unutarnjih poslova za 2013. godinu, Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013. godini te ovome Provedbenom planu.

U kontekstu zadaća Inspekcija zaštite od požara obuhvaćenih ovim Provedbenim planom treba reći da je u 2013. godini obavljen redoviti nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na građevinama i prostorima iz I. i II. kategorije ugroženosti od požara. U provedbi navedenih nadzora osobita je pozornost usmjerena na obveze proizašle iz rješenja o kategorizaciji, s naglaskom na ustroj službe zaštite od požara, ustroj vatrogasnih postrojbi i dežurstava te ocjene operativnosti izrađenih planova zaštite od požara.

Pored nadzora na građevinama i prostorima iz I. i II. kategorije ugroženosti od požara, Inspekcija zaštite od požara Inspektorata unutarnjih poslova, u suradnji s drugim nadležnim tijelima, obavila je i nadzor na drugim objektima i prostorima različitog karaktera:

- odlagališta komunalnog otpada,
- šume i šumsko zemljište (s osobitim naglaskom na izgrađenost i prohodnost šumskih cesta ključnih za sprječavanje nastanka i širenja požara),
- željezničke pruge koje prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara,
- javne ceste državnog značaja i objekti na navedenim cestama,
- Park prirode Kopački rit,
- trase elektroenergetskih vodova koji prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara.

Na kraju treba reći da Inspekcija zaštite od požara provodi sustavan nadzor jedinica lokalne samouprave s područja Osječko-baranjske županije u kontekstu njihovih obveza koje proizlaze iz važećih zakonskih propisa. Nadzorom Inspekcije zaštite od požara utvrđeno je da su sve jedinice lokalne samouprave u Osječko-baranjskoj županiji izradile Procjene ugroženosti od požara i Planove zaštite od požara.

Provedbom nadzora nad sadržajem Procjena ugroženosti od požara i Planova zaštite od požara utvrđeno je da 15 općina i 5 gradova s područja Osječko-baranjske županije nije uskladilo sadržaj navedenih dokumenata s važećim zakonskim propisima. Ovo se odnosi na obvezu jedinica lokalne samouprave da sukladno, važećim zakonskim propisima, najmanje jednom u pet godina provedu usklađivanje vlastite Procjene ugroženosti od požara s novonastalim stanjem.

Gradovi i Općine koje u 2013. godini nisu izvršile navedenu zakonsku obvezu su: Beli Manastir, Donji Miholjac, Đakovo, Našice, Valpovo, Bilje, Bizovac, Čepin, Đurđenovac, Feričanci, Jagodnjak, Podgorač, Podravska Moslavina, Punitovci, Satnica, Đakovačka, Semeljci, Šodolovci, Trnava, Viškovci i Vladislavci. Sukladno tome Inspekcija zaštite od požara donijela je odgovarajuća rješenja kojima je naložila otklanjanje uočenih nedostataka.

6. Odlagališta komunalnog otpada

Eventualni požar na odlagalištu komunalnog otpada može imati dalekosežne posljedice na život i zdravlje ljudi kao i na okoliš. U svjetlu navedene činjenice protupožarnoj zaštiti odlagališta komunalnog otpada posvećena je u ovom Provedbenom planu dužna pozornost.

Prema podacima prikupljenim od komunalnih trgovačkih društava koja na području Osječko-baranjske županije upravljaju odlagalištima komunalnog otpada možemo reći da se na odlagalištima komunalnog otpada na području Osječko-baranjske županije primjenjuju odredbe Zakona o otpadu ("Narodne novine" broj 178/04., 111/06., 60/08. i 87/09.), Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada ("Narodne novine" broj 107/07. i 111/11.), kao i drugi propisi kojima je regulirana zaštita od požara.

Ipak treba reći da su inspekcijskim nadzorom Inspekcije zaštite od požara, eksploziva i vatrogastva Inspektorata unutarnjih poslova Policijske uprave Osječko-baranjske utvrđeni manji nedostaci na odlagalištu na lokaciji Pepelana kojim upravlja Našički vodovod d.o.o. te na lokaciji Doroslov kojim upravlja KG Park d.o.o. Donji Miholjac. Na obje navedene lokacije ne mjeri se koncentracija oslobođenih štetnih plinova. Nedostaci uočeni na lokaciji Doroslov, koji se odnose na protupožarne putove na obodnom nasipu odlagališta, otklonjeni su u studenom 2013. godine, a planirano je da hidrantska mreža oko tijela odlagališta bude izgrađena do kraja svibnja 2014. godine.

Uprave za inspekcijske poslove Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za gospodarenje vodama Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Uprave za sanitarnu inspekciju Ministarstva zdravlja te Inspekcije zaštite od požara, eksploziva i vatrogastva Inspektorata unutarnjih poslova Policijske uprave Osječko-baranjske kontinuirano tijekom čitave godine nadziru sva odlagališta komunalnog otpada na našem području.

Sva su odlagališta opremljena dovoljnom količinom aparata za početno gašenje požara, a redovito se održava i protupožarni pojas odnosno protupožarni putovi koji omogućavaju pristup vatrogasnim vozilima u svaki dio odlagališta.

Zahvaljujući kvalitetnoj suradnji s lokalnim dobrovoljnim vatrogasnim društvima i javnim profesionalnim vatrogasnim postrojbama te periodičnoj čime je osigurana pravodobna reakcija vatrogasnih jedinica u slučaju eventualnog požara.

7. Mjere zaštite od požara na lokalnim, županijskim i državnim cestama te autocestama

Uprava za ceste Osječko-baranjske županije, sukladno važećim zakonskim propisima, održava javne ceste razvrstane u županijske i lokalne ceste na području Osječko-baranjske županije. Prema podacima navedene institucije, sukladno Pravilniku o održavanju cesta ("Narodne novine" broj 25/98. i 162/98.), na županijskim i lokalnim cestama na području Osječko-baranjske županije, kontinuirano se obavlja čišćenje zemljišnog pojasa uz ceste od lakozapaljivih tvari, u svrhu sprječavanja nastanka ili širenja požara. Pored toga redovitom ophodnjom cesta nadzire se prohodnost cesta za siguran promet te se kontrolira eventualno paljenje korova i otvorene vatre uz javne ceste.

Održavanje državnih cesta na području Osječko-baranjske županije u nadležnosti je Hrvatskih cesta d.o.o. Navedena tvrtka i u 2013. godini izradila je Godišnji plan čišćenja cestovnog pojasa državnih cesta od lakozapaljivih tvari, odnosno tvari koje mogu izazvati požar ili omogućiti/olakšati njegovo širenje, kojim su definirane protupožarne aktivnosti na cestovnom pojasu državnih cesta kao i dinamika njihove provedbe.

Analizom navedenog plana vidljivo je da su definirane aktivnosti (košnja trave i prikupljanje otpadnog materijala koji može prouzročiti požar) na državnim cestama na području Osječko-baranjske županije u potpunosti provedene. Potvrda ovoj tezi je i inspekcijski nadzor Inspekcije zaštite od požara Inspektorata unutarnjih poslova Policijske uprave Osječko-baranjske, kojim je utvrđeno da se navedeni plan provodio kontinuirano i u potpunosti.

Čišćenje pojasa uz autoceste od lakozapaljivih tvari odnosno tvari koje mogu izazvati požar, sukladno važećim propisima, u nadležnosti je Hrvatskih autocesta.

Prema podacima navedene tvrtke u tehničkim jedinicama održavanja (Čepin i Đakovo) koje pokrivaju područje Osječko-baranjske županije, pojas uz autocestu A 5 (Beli Manastir - Osijek - BIH) čistio se od zapaljivih tvari kontinuirano tijekom vegetacijske sezone (od travnja do listopada) dinamikom predviđenom Godišnjim planom količina košnje trave i čišćenja trase autoceste od zapaljivih tvari.

8. Mjere zaštite od požara na prugama u Osječko-baranjskoj županiji

Hrvatske željeznice nadležne su za provedbu mjera zaštite od požara na prugama na području Republike Hrvatske. Navedena tvrtka tijekom čitave godine provodi čišćenje zemljišnog pojasa uz željezničke pruge, od lakozapaljivih tvari, ambrozije i ostalih korova, u svrhu sprječavanja nastanka ili širenja požara. Tijekom vegetacijske sezone u više je navrata provedeno mehaničko uklanjanje svih korova u zemljišnom pojasa uz željezničke pruge ručnim i strojnim košenjem. Pored mehaničkog uklanjanja provedeno je i kemijsko uklanjanje i suzbijanje korova herbicidima. Ukupna površina pružnog pojasa obuhvaćenog mehaničkim tretiranjem u Osječko-baranjskoj županiji u 2013. godini iznosi 277.180 m², a površina obuhvaćena kemijskim tretiranjem iznosi 1.117.082 m².

Tablica 4. Površine mehanički tretirane tijekom 2013. godine

Redni broj	Željeznička pruga	Mehaničko tretiranje pružnog pojasa u m ²
1.	M 301 Državna granica - Beli Manastir - Osijek	17.400
2.	M 302 Osijek - S. Vrpolje	39.600
3.	R 202 Varaždin - Dalj	119.980
4.	L 206 N. Kapela - Našice	8.800,
5.	L 208 Bizovac - Belišće	11.200
6.	L 209 Vinkovci - Osijek	80.200
Ukupno		277.180

Tablica 5. Površine kemijski tretirane tijekom 2013. godine

Redni broj	Željeznička pruga	Kemijsko tretiranje pružnog pojasa u m ²
1.	M 301 Državna granica - Beli Manastir - Osijek	185.333
2.	M 302 Osijek - Vrpolje	42.966
3.	R 202 Varaždin - Dalj	568.250
4.	L 206 N. Kapela - Našice	54.300
5.	L 208 Bizovac - Belišće	73.400
6.	L 209 Vinkovci - Osijek	192.833
Ukupno		1.117.082

9. Urbanističke mjere

Prema dostupnim informacijama možemo reći da se u postupku donošenja prostorno - planske dokumentacije (prvenstveno provedbene) na svim razinama dosljedno primjenjuju mjere zaštite od požara predviđene važećim propisima.

10. Zaključak

Podaci navedeni u ovom Izvješću jasno ukazuju na činjenicu da su u protekloj godini učinjeni određeni pomaci u svim segmentima zaštite od požara.

Sukladno tome svi izvršitelji pojedinih zadataka, obuhvaćeni ovim Provedbenim planom, dali su, u granicama trenutnih mogućnosti, svoj konstruktivni doprinos unaprjeđenju zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije.

Ipak, treba reći da i pored učinjenih pomaka, još uvijek u mnogim segmentima postoji golem prostor za napredak. Ovo se prvenstveno odnosi na potrebu boljeg opremanja vatrogasnih postrojbi na našem području, kao i na nužnost ubrzanja procesa razminiranja područja Osječko-baranjske županije. Brzina napretka u ovim, ali i u drugim segmentima zaštite od požara, ovisiti će u narednom razdoblju, prvenstveno o financijskim mogućnostima kako jedinica lokalne samouprave na našem području tako i same Osječko-baranjske županije.

Potrebno je stoga učiniti dodatni napor kako bi se na državnoj razini povećao iznos sredstava namijenjen zaštiti od požara, uz istovremeno jačanje financijskog kapaciteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kroz proces fiskalne decentralizacije.

Jedan od problema koji je uočen u proteklom razdoblju jest i tromost jedinica lokalne samouprave u donošenju odgovarajućih akata kojima bi se regulirali odnosi u određenim segmentima zaštite od požara. Ovo se prije svega odnosi na činjenicu da veliki broj jedinica lokalne samouprave u 2013. godini nije izradio Plan unaprjeđenja zaštite od požara za svoje područje (što je sukladno Zakonu o zaštiti od požara dužan učiniti). Pored toga treba naglasiti da još uvijek 9 jedinica lokalne samouprave nema organiziranu dimnjačarsku službu na svom području. Sukladno tome nužno je učiniti dodatni napor kako bi jedinice lokalne samouprave koje to još nisu učinile, organizirale dimnjačarsku službu na svom području.

Potrebno je još jednom istaknuti da je ubrzanje procesa razminiranja preostalih minski sumnjivih površina od uistinu vitalnog značaja za Osječko-baranjsku županiju. budući da se rješavanjem problema miniranih i minski sumnjivih površina podiže stupanj sigurnosti stanovništva, i omogućuje vatrogasnim postrojbama kvalitetno obavljanje njihovih zadaće na cijelom području Osječko-baranjske županije. Ovo je osobito značajno kod gašenja požara otvorenog prostora koji su posljednjih godina postali jedan od najvećih problema s kojima se suočavaju vatrogasne postrojbe na našem području. Potrebno je stoga nastaviti i intenzivirati nastojanja da se kroz fondove Europske unije osiguraju dodatna sredstva za razminiranje Osječko-baranjske županije.

Osječko-baranjska županija će i u narednom razdoblju, poštujući svoje zakonske obveze, ali imajući u vidu i vlastite financijske mogućnosti, činiti maksimalne napore kako bi protupožarnu zaštitu na svom području digla na višu razinu. O sustavnoj skrbi Osječko-baranjske županije za područje vatrogastva i protupožarne zaštite najbolje govori činjenica da je Osječko-baranjska županija, za financiranje različitih oblika unaprjeđenja protupožarne zaštite na svom području, u 2013. godini iz svoga Proračuna izdvojila vrlo značajna sredstva (za potrebe Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije, za financiranje liječničkih pregleda i životnog osiguranja vatrogasaca, za financiranje različitih potreba i djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava kao i za druge oblike unaprjeđenja protupožarne zaštite).